

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izsemni nedelje in praznike. — Inserati do 80 petit vrat s Din 2, do 100 vrst s Din 2.50, od 100 do 300 vrst s Din 3, večji inserati petit vrat s Din 4. — Popust po dogovoru, inserat davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — za izozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vratajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg 8, NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Češkoslovaška kriza na vrhuncu:

Zadnji poskus za mirno poravnava

Češkoslovaška vlada je včeraj sporočila Nemcem svoje končnoveljavne predloge, s katerimi skuša do skrajnosti ustreči njihovim zahtevam — Od stališča Nemcev je sedaj odvisen ves nadaljnji razvoj

Praga, 7. sept. Kakor se je že napovedovalo, je stopilo češkoslovaško vprašanje v odločilni stadij. V noči od torka na sredo je imel ministriški svet nad 4 ure trajajočo sejo pod predsedstvom predsednika republike dr. Beneša. Na tej seji je vlada sprejela končne predloge za ureditev narodnega problema v češkoslovaški republike. Ti predlogi so bili včeraj po ministarskem predsedniku dr. Hodži sporočeni vodstvu sudetsko-nemške stranke s po-

zivom naj se čimprej izjaviti ali te predloge sprejmejo za osnovno nadaljnji pogajanje ali ne. Češkoslovaška vlada je obenem dala zastopnikom sudetsko-nemške stranke razumeti, da predstavljajo ti predlogi najskrajnejšo koncesijo, na katero more prisjeti češkoslovaška republika, ki je slej ko prej trdno odločena čuvati enotnost države in nedotakljivost njenih meja.

Kolikor se je moglo izvedeti, obsegajo predlogi vlade naslednje točke:

Končni predlogi praške vlade čsl. vlada skuša do najskrajnejših meja ustreči zahtevam Nemcev

1. Priznava se načelo, da se nastavlja javni nameščenci sorazmerno po narodnosti.

2. V pokrajinalah, kjer živi strnjeno prebivalstvo iste narodnosti, bodo na meščini samo uradniki iz vrst dotične narodnosti.

3. Pokrajine s strnjenim prebivalstvom iste narodnosti dobiti tudi policijsko narodnost.

4. Uvede se popolna enakopravnost glede uporabe jezika.

5. Industrije obeh pokrajin, ki je največ trpela zaradi krize, dobiti državno podporo. V to svrhu bo izdano posojilo v višini 700 milijonov Kč pod čim ugodnejšimi pogoji.

6. Uvede se poseben narodnostni pravnik, ki bo slonel na načelu avtonomije. V to svrhu se uvede kantonalni sistem. Posamezni kantoni odnosno župe, kakor se bodo te avtonome pokrajine imenovale, bodo imeli svoje pokrajinske parlamente in pokrajinske vlade. Vse zadeve, ki se ne nanašajo na vso državo, se bodo obravnavale v teh pokrajinskih parlamentih. Osrednji vladi preostane vrhovno vodstvo države, vodstvo zunanjih politike, vodstvo prometa in vojska ter vrhovno nadzorstvo nad vsemi ostalimi panogami javnega in državnega življenja, tako da bo na ta način očuvana enotnost države in nedotakljivost državnih meja.

7. Pri centralni vladi se ustavne posebni kantonalni oddelki, ki bodo pod vodstvom zastopnikov posameznih narodnosti. Naloga teh oddelkov bo vr-

hovna skrb za dotično narodnost, katero zastopajo.

8. Izdan bo poseben zakon proti raznarodovanju, s katerim naj se zaščitijo narodnostne pravice vseh državljanov republike. Za vsako narodnost bo uveden poseben register.

9. Vlada je pripravljena takoj urediti vsa vprašanja, ki jih je mogoče rešiti brez zakonodajnega postopka.

Pritisk Londona

Gotovo je, da je zadnje popuščanje s strani Češkoslovaške nastalo pod močnim pritiskom Londona, ki je svoje zahteve argumentiral s tem, da je to zadnji poizkus in zadnji izgled, da se prepreči vojna, ki bi izvzval grozno katastrofo v Evropi. London ne vidi drugega izhoda iz sedanja situacije. Angleška vlada je s svoje strani obljubila polno podporo češkoslovaški vladai za lojalno izvajanje sporazuma in je zjamčila, da bo znala vsak napad na samostojnost Češkoslovaške in njeno svobodo preprečiti.

Po nekaterih trditvah se predvideva, da bo popuščanje češkoslovaške vlade izvzvalo odpor v javnosti in ne izključuje možnosti krize v vladi sami. Tako zatrujejo, da so socialni demokrati sklenili, da izstupijo iz vlade, če bo Češkoslovaška postavljena v položaj, da mora sprejeti Henleinove zahteve brez kakršnekoli rezerve kot ultimatum ali kot diktat.

Lord Runciman je bil v zvezi z najnovješim prekretom politične situacije včeraj popoldne spet v avdencij pri predsedniku republike dr. Benešu. Trdi se, da bodo predstavniki sudetsko-nemške stranke službeno pozvani na pogajanja s predsednikom vlade dr. Hodžo in ravno tako da bodo službeno sprejeti pri predsedniku dr. Benešu.

Odločitev je v rokah Hitlerja Sedaj se mora pokazati, ali je Nemcem do mirne ureditve ali ne

London, 7. sept. V Londonu so z največjim zadovoljstvom sprejeli najnovješte predloge češkoslovaške vlade, v katerih vidijo ne samo skrajno popustljivost in milotujnost češkoslovaške vlade, marveč tudi skrajno mejo, do katere je sploh bilo mogoče iti, ne da bi se pri tem ogrožala neodvisnost in enotnost češkoslovaške republike. Londonski listi podprtavajo, da sedaj vse odvisno od vodstva sudetskih Nemcev odnosno od kancelarja Hitlerja, ki ima po prepričanju angleških krovov brez dvoma končno odločitev v tej sicer čisto notranje-politični češkoslovaški zadevi.

V Londonu pričakujejo, da bo prihodnje dni prišlo do odločitve. Konrad Henlein je z najnovješimi predlogi češkoslovaške vlade sinčil odprtov v Nürnbergu, da jih predloži kancelarju Hitlerju. V Londonu domnevajo, da je Hitler baš v pričakovaju teh predlogov opustil v svoji včerajšnji proklamaciji vsako ormenbo Češkoslovaške. Verjetno je, da bo že danes prišlo

Energični ukrepi Francije za obrambo češkoslovaške neodvisnosti
Francija je pozvala pod orožje 600.000 rezervistov, ki so že zasedli zapadno mejo

London, 7. sept. Listi danes obširno poročajo o francoskih vojaških ukrepih, ki jih vsi po vrsti odobravajo, naglašajoč, da so bili ti ukrepi spritožno izredno napetega položaja v Srednji Evropi v resnicu skrajno potrebnih. Med drugim poročajo, da je v nedeljo pasiralo Strasbourg 15.000 Marčanov. Do včeraj se je na mejah koncentriralo 600.000 mož francoske vojske; 200.000 mož je zavzel svoja mesta v trdnjavah Maginotove linije, ostali pa 400.000 so je razvrščeni na rezervnih postojankah. V pripravljenosti je vseh 5.8 milijona francoskih rezervistov, ki so v zadnjih 20

pričela pogajati tudi s Poljsko. Ponudila ji je jamstvo za poljski koridor in vso zaščito v primeru nemškega napada. Poljska naj bi ji za to odločila v primeru vojnega koridora, po katerem bi lahko ruska vojska krenila preko poljskega ozemlja na pomoč Češkoslovaški.

Pariz, 7. sept. Zunanji minister Bonnet je danes dopoldne sprejel francoskega poslaniča v Moskvi Coulondrea, ki mu je podrobno poročal o stališču Rusije glede Češkoslovaške. Sporočil je ponovno zagotovilo moskovske vlade, da bo v danem primeru točno izvršila vse svoje obveznosti, izvirajoče iz pakta s Češkoslovaško.

Rusija si krči pot do Češkoslovaške

London, 7. sept. »New Chronicle«, ki se kakor ostali angleški tisk danes na prvem mestu bavi s češkoslovaškim problemom, ugotavlja, da ima Rusija mogočen vpliv na praško vlado. Rusija ji svetuje predvsem, naj za nobeno ceno ne popusti in izvira svojo samostojnost in neodvisnost. List objavlja tudi senzacionalno vest, da je rumunska vlada že sklenila načelni sporazum z Rusijo, po kateri bo imela ruska vojska prost prehod čez rumunsko ozemlje za primer, da bi moral hiteti na pomoč Češkoslovaški. Vlada v Moskvi se

Amerika budno na straži Vsak hip je možno sklicanje kongresa, da ukine zakon o nevtralnosti

Washington, 7. septembra: b. K sobotni odločitvi predsednika Roosevelt, da bo glede na kočljiv položaj v Evropi prebil svoj tedenski odmor v neposredni bližini Washingtona, se s pristojnega mesta dozvava, da se je Roosevelt odločil za to, ker hoče biti v položaju, da lahko vsak hip sklice kongres na izredno zasedanje, če bi v Evropi prišlo do konflikta. V tem primeru bi predsednik zahteval na kongres takoj izpremembo ali popolno ukinjenje nevtralnostnega zakona, katerega veljava preneh sicer v maju prihodnjega leta.

Iz poučenega vira se o ameriškem zadružju za primer zapletljajev v Evropi doznavajo še naslednje podrobnosti: Od izbruh-a sedanja krize gredo vse napori ameriške vlade za tem, da bi prikazala verjetnost in možnost skladnega postopanja vseh treh velikih demokracij, četudi bi sicer blok demokracij ne zaveljal dolocene oblike. Vodilni ameriški krogi smatrajo, da so v Evropi na delu sile, ki zasledujejo povsem nasprotno namene od onih, ki sta jih z opozorilom na vzvrsenja mednarodna načela podprtola v svojih izjavah predsednik Roosevelt in državni tajnik Cordell Hull. Politiki sile je nasprotno tudi ameriško javno mnenje. Ostanjajoč se na čustva ameriškega ljudstva, je vlada Zedinjenih držav mnenja, da se bo mogoče upreti britiski sile samo z realizacijo enakovrednega ali večjega nasprotnega pritiska.

Pričakno se Washington, zvest svojih tradicionalnih politik, sicer otipa prenajmljenih obveznosti s komerci, vendar pa se glede načina pomoci najbrž pojavitve razlike v stališčih posameznih strank. V pokrajini Quebec, kjer prebivajo kanadski Francosci, bi prebivalstvo nasprotovalo odpošiljanju kanadskih čet v Evropo. Obvezna vojaška dolžnost bi bila uvedena le v primeru predlogega začevanja vojne in ob slabih izgledih za angleško zmago, takoj pa bi se formirali posebni oddelki protovoljev.

Glede Avstralije se sme pričakovati, da bi takoj od začetka sodelovala z Anglijo brez pridržkov. Izjava ministarskega predsednika Lyonsa ne pušča v tem pogledu nikakih dvomov.

Tudi Južna Afrika bi bila čisto gotovo na strani Anglije v primeru konflikta zaradi Češkoslovaške. Ministrski predsednik Hertzog, ki bi sam ne mogel odločiti o udeležbi Južne Afrike v vojni, je že izjavil, da bi prepustil zadnje odločitven narodu pred konferenco. General Smuts pa je že večkrat izjavil, da bi bila Južna Afrika v primeru resne nevarnosti za Anglijo in njeni imperij brezpogojno na njeni strani.

Nova Zelandija bi podprla Anglijo v primeru konflikta z vsemi svojimi silami. Ministrski predsednik Savage je izjavil, da so bili podvzeti že vsi potrebni koraki za primere resne nevarnosti.

Glede Indije se mi še mogoče jasno izaziti. Ako bi bilo konkretno postavljeno vprašanje sodelovanja v vojni, v katero bi bila zapletjena Velika Britanija, bi se utegnila pojavitve različna mišljena. Poslednja vojaška razprava v parlamentu pa je vsekakor pokazala, da bi indijski muslimani podprli Veliko Britanijo, čeprav je verjetno, da bi v tem primeru postavili kot pogoj svojega sodelovanja rešitev palestinskega vprašanja.

Srditi boji v Španiji

Barcelona, 7. sept. AA. Uradno poročilo vojnega ministra pravi, da se ob reki Ebro nadaljuje nasadeno srdit boj. Sovražniku se je posredilo z velikimi iztravnimi pravili svojo fronto. V letalskih bojih smo sestrelili 7 sovražnih letal, sami smo jih pa izgubili šest. Na estremadurški fronti načete odločno odbijajo nepristane sovražne napade.

Toulouse, 7. sept. AA. Sinoč se je odprljala na Špansko komisija za izmenjanje vjetnikov. Komisija bo stopila v stik z visoko republikanske Španije in generala Franca.

President dr. Beneš

je osebno posegel v reševanje sudetsko-nemškega problema in so bili pod njegovim predsedstvom sprejeti končni predlogi češkoslovaške vlade

Bivši španski prestolonaslednik umrl

Miami, 7. septembra. Včeraj se je na neki avtomobilski vožnji ponesrečil bivši španski prestolonaslednik infant Alfonzo. Avtomobil je treščil v neko drevo, pri čemer je bil infant Alfonzo precej močno ranjen. Rana sama na sebi ni bila smrtno nevarna, toda infant Alfonzo je bil dedno obremenjen krvavitev. Zato mu krv niso mogli ustaviti in je umrl na posledicah izkravitev. Leta 1933 se je odpovedal prestolonasledstvu, ker se je poročil z neko meščanko. Pozneje se je zopet ločil in se je v kratkem nameraval poročiti z neko bogato Američanko.

Zidje zapuščajo Italijo

Rim, 7. septembra. e. Panika, ki je nastala med Zidi v Italiji se vidi v tem, da je bila prodana največja konfekcija Coen & Comp za 80 milijonov lir. Tvrda je leta izključeno zalagalo vse rimsko prebivalstvo s konfekcijo. Kakor se dozna, je italijanska vlada izdala nalog, da italijanski listi ne smijo sprejemati poslovnih oglasov in rodbinskih vesti od židov. Ukrep je težko prizadel rimsko južanje liste, ki imajo večino oglasov od židovskih tiskov.

Kitajci ustavili japonško ofenzivo

Hankov, 7. septembra. e. Na severni obali Jangceja so kitajski čete ustavili japonško ofenzivo v predelu Kuang Mej. Na tej fronti so Japonci večkrat uporabili strupene pline.

Na južni obali reke Jangce so Japonci s pomočjo letalstva in težke artilerijske splet prizadeli kitajske postojanke. Kitajci so odobili vse japonške napade. V borbi pri Mandangu so Japonci samo v enem dnevu izgubili 5000 vojakov. Južno od Jutčauva so Kitajci napredovanje Japonev ustavili 32 km od Deana.

V centralnem delu province Ahvej se vodi borba 30 km zapadno od Luana. Po obvestilih kitajskih izvidnikov so Japonci severno od jezera Tanhu koncentrirali 30.000 vojakov. Zdi se, da bodo ti oddščeli napadati ob cesti, vodeči k postaji Sanan na železniški prog Peking - Han-

kou.

Toror v Palestini

Jeruzalem, 7. septembra. e. Včeraj je ponovno prišlo do srditih spopadov med Arabci in angleško vojsko v vasi Ela Vadihna blizu Haife. Pri teh bojih so bili ubiti štiri Arabci, dva pa ujeti. Včeraj dopoldne so Arabci v Haifi ubili nekoga arabškega trgovca, v Jaffi pa nekoga arabškega pomožnega stražnika. V pristanišču Haifa je bil hudo ranjen neki židovski uradnik. Teroristi so unicili tudi železniško prog, kodi iz Jaffa proti jugu. Promet je bil ves dan ukinjen. Prebivalstvo v Palestini se je tako navadilo na nemire in ukrepe, da se niti ne zmeni več za oklepne automobile in patrolje, ki dan in noč krijojo po Jeruzalemu.

Pred sestankom sveta DN

Paris, 6. sept. AA. (DNEB). V dobro poučnih krogih govore, da se zunanjii minister odpreje 9. i. m. v Žene

Helena LA:

Rešitev

V ordinaciji doktorka Soulivien se je počasi in nekam utrujeno oblačila mlada gospočica Jeanetta.

— Se enkrat vam pravim, gospodična, da se morate zrediti — vsa vsako ceno. Najmanj za pet ali šest kil, razume? Modo vitke linije pošljite k vragu. Zdravje je prvo in kdor ga enkrat izgubi, ga zelo težko zopet dobi nazaj. Pred leti sem poznal vso vašo rodbino, vsi so bili zdravi in krepki ljudje, pri nobenem ni bilo duha ne sluba ojetki, a...

Torej imam zares jetiko, gospod doktor? — ga je prekinilo dekle prestrašeno.

— Zaenkrat še ne, toda če ne boste poslušali mojih nasvetov, jo dobite. Govorim z vami povsem odkrito, gospodična, saj sem vas poznal še kot otroka in razen tega vem, da so vaše finančne razmere več nego dobre, tako da si lahko privoščite izdatno hranilo in steklenico dobrega malaga. Mogo spite, mnogo jejtje, hodite v gore in čez dva meseca boste zopet čila in zdrava. Na svidenje torej čez mesec dni in ne pozabite — jejtje, jejtje in zojet jejtje.

Jeanetta niti vedela ni, kako je prišla iz ordinacije. Sla je po ulicah kakor v sanjah. Zdravnike besede so ji zvezene v ušesih — vi si lahko to privoščite — jejtje — toda mar se ona sploh sme zrediti? Zakaj mu raje nisem povedala resnice? sem si očitala. Če bi bila vedela, da je doktor Souliven poznal njene staršče še pred njihovim družabnim in finančnim polom, bi nikoli ne bila prislala k njemu. On seveda ni slutil, da je njen oče, neko premožen borzjanec, po drzni spekulaciji izgubil vse premoženje in namenu, da bi se znova lotil dela, ja pa padel alkoholu ter umrl po krvavem spopadu v načslabši družbi. A njena mati? Solze so pritekle Jeanetti iz oči. Njena mati živi zdaj od zelo skromnih milodarov sorodnikov.

Zatopljena v te mračne misli je privlačna do svojega doma. Pred hišo se je nestrpo izprehajal mladenič. In čim jo je opazil, ji je prihitel naproti in ji stisnil roko:

— Težko sem te pričakoval, Jeanetta. Povej hitro, kaj ti je rekel zdravnik.

Zagledala se je v njegove iskrene, modre oči in čutila je, da ga ne sme rani. Poskusila je nasmehniti se:

— Cisto zdrava sem, Henry, samo malo slabotna in utrujena. Nikar se ne boj zame.

Kamen se mi je odvalil od srca, dušica. Ne bo več trajalo dolgo in moje ime bo znano po vsem svetu. — Vsak bo hotel imeti portret izpod noge čopica in denarja bom imel na preteg. Potem se vzameva in tebi ne bo treba delati, samo sebe boš negovala.

— Ali bo to res kmalu, Henry? Veš, zdravnik je dejal, da moram zelo mnogo jesti, da se moram zrediti. Tega pa zdaj ne smem, manekinke imamo v pogodbi dovoljenih največ 57 kg. Mladeniču se je zresnil obraz. Začutil

je, da njegova bojašen glede Jeanettinega zdravja ni bila brez podlage. Nato je razumel, kako bi ji mogel pomagati. Isteča večera je zamenjal čopic za nalinivo pero in slikarsko platno za pole papirja. Pisal je in opisoval skoraj do jutra. Naslednjega dne so se pojavili v mnogih dnevnikih in revijah članki močno podobne vsebine: »Narod potrebuje zdrave in krepke poedince! Nesmislna moda je največja sovražnica domovine, ker sili žene — bodoče matere v gladovanju in s tem uničuje zdravje bodočega pokolenja. Diktatorji mode so skidljivi države.«

Tak je bil smisel vseh člankov. Vsak članek je bil opremljen z risbo kakor deska suhega dekleta, kraj nje je bila pa slika zdrave, nasmajene žene.

Komtesa Benoitte de la Houssaye je z zanimanjem in notranjem zadovoljstvom čitala ta protest. Pozvonila je in naročila za zajtrk namestu običajnega pomarančnega soka belo kavo s smetano in masleno štruco. Pred obedom, predno je odšla v modni salon, se je podprla s humrom. Komaj je vstopila v »Salon Madeleine«, so jo obsuli v najvišjim spoštovanjem in postrežljivosti, kajti o nji je bilo znano, da določa ton v družbi gornjih desetih tisočev.

Naredite mi popoldansko oblike z resami tako, da bo zakrivala mojo koščeno postavo vsaj dokler se ne zredim.

— Toda milostiva... je poskusila ugovarjati lastnica salona.

— Ce nočete narediti oblike po moji želji, madame, mi bodo drugod rade volje postregli.

Vsi družabni referati s konjskimi dirk v Auteilu so prinesli poročila o »okrogloj liniji« komtese de la Houssaye. In tistega dne je poklicala Jeanettina delodajalka v svojo pisarno vse svoje manekinke, da bi jim povedala z vsem poudarkom:

Gospodične, smer mode se izpreminja in po tem se izpreminja tudi odstavek vaše pogodbe, kjer je določena teza. Od danes se morate vse potruditi, da se v najkrajšem času zredite vsaj za pet kilogramov. V ta namen vam primaknem dvesto frankov, opozarjam vas pa, da bo vsaka, ki bi se v enem mesecu ne zredila, odpuščena iz službe.

Nobena ni sprejela njenega povetja s takim navdušenjem kakor Jeanetta, ki ni nikoli zvedela, kaj je povzročilo ta čudežni preokret v modi. In niti Henry zatrdno ni vedel, da so dali njegovim člankom komtesi pobudo, da je dala po dolgi letih samozatajevanja popolno svobodo svojemu sladokusnu jezičku.

NE BOJI SE

— Pazi, prijatelj, ne leži dolgo na soncu, sicer dobri solnčarico.

— Kaj še, saj imam tamle za drevesom dve steklenici piva.

NIČ POSEBNEGA

— Ze dolgo se nisva videla. Zadnjici, ko sva se srečala, je bil tvoj oče težko bolan. Kako se počuti zdaj?

— Izgubili smo ga.

— Kaj poveš!

— Da. Poročil se je s svojo strežnico.

Odlitkovanje obče razstave fotografije in filma

Razstavna skupina je prisodila načodilna odlitkovanje razstavljalcem na trejet mednarodni razstavi fotografije in filma na veljavnikom:

V oddelku III. mednarodne razstave fotografije avtorje zlate plakete:

Ramón Goya, Madžarska, Sovjetski

Franz, Nemčija, Scholnik N. USA; srebrne plakete: Alfonso Quinto, Francija,

Azizan Ferenc, Madžarska, Casney Edward, Poljska, Koparšek S. K., Indija,

Neumann Michael, Nemčija, Popper Grete, CSR, Skrygina Georgij, Jugoslavija,

Thorek dr. Max, USA, Yvonne, Anglie,

št. br. 1968, Število 1000. Danes dopolnje ob desetih je v restav-

raciji Savšek pri kolodvoru sklical Zve-

za posestniki novih hiš za dravsko ba-

novino sestank, katerega se je udeleno lepo število posestnikov iz Dev. Mar. Polja

in okoliških vas. Na sestanku je poročal predsednik zvez. g. Janko Kos ter v krat-

kih stavki poučaril potrebo močne orga-

nizacije, ki je zlasti za posestnike neob-

hodna potrebna.

Vsi navzoči so njegova izvajanja do-

bravali ter izjavili, da vstopijo v društvo,

ki naj se takoj ustvari ter ima svoj se-

dež v Dev. Mar. Polju.

Nato je bil izvoljen šestlanski priprav-

ljalmi odbor, z g. Puhar na čelu, ki

nač vse potrebno ukrene ter vloži pravila

v zvez. g. Kos zahvalil vsem na

navozim za razumevanje organizatoričnega

smisla ter jih bodril k vtrajnemu delu,

nato pa se je g. Puhar s toplimi besedami

zahvalil zvez za njeno potubo ter jo pro-

sil se nadaljnje pomoči in naklonjenosti,

nakar je bil sestank zaključen v najlep-

ši harmoniji.

Zgradba postajnega poslopja počasi napredaja. Pri kopanju temeljev za zgradbo novega postajnega poslopja se je ugotovilo, da je temen dokaj neugoden, ker je precej prodnet in izbran. Je pač razstreljen železniški nasip, ki je zadostoval za temelje lesene barake in lesene skladilnici, ne pa zidanega poslopja. Zato je železniška uprava oskrbila dolge lesene pilote, ki bodo zabitki v zemlji v izkopenih jarkih in na teh masivnih stebrih bodo nato zgrajeni temelji iz železobetona. Neprestano deževje zadnjih dnevov pa silno ovira zabiljanje pilotov, zlasti, ker so janki polni vode. Ako bo vreme tudi v bodoči nagajajo, ni upati, da bi bila stavba zgrajena v določenem roku.

Hišni posestniki se organizirajo

D. M. Polje, 4. septembra

Danes dopolnje ob desetih je v restav-

raciji Savšek pri kolodvoru sklical Zve-

za posestniki novih hiš za dravsko ba-

novino sestank, katerega se je udeleno lepo število posestnikov iz Dev. Mar. Polja

in okoliških vas. Na sestanku je poročal

predsednik zvez. g. Janko Kos ter v krat-

kih stavki poučaril potrebo močne orga-

nizacije, ki je zlasti za posestnike neob-

hodna potrebna.

Vsi navzoči so njegova izvajanja do-

bravali ter izjavili, da vstopijo v društvo,

ki naj se takoj ustvari ter ima svoj se-

dež v Dev. Mar. Polju.

Nato je bil izvoljen šestlanski priprav-

ljalmi odbor, z g. Puhar na čelu, ki

nač vse potrebno ukrene ter vloži pravila

v zvez. g. Kos zahvalil vsem na

navozim za razumevanje organizatoričnega

smisla ter jih bodril k vtrajnemu delu,

nato pa se je g. Puhar s toplimi besedami

zahvalil zvez za njeno potubo ter jo pro-

sil se nadaljnje pomoči in naklonjenosti,

nakar je bil sestank zaključen v najlep-

ši harmoniji.

PRIPOROČLJIVO

Profesor: — Gospodje, ta spojina je tako močna, da nas lahko požene vse v zrak, če se nam poskus ne posreči. Bodite tako prijazni in stopite bliže, da boste bolj videni eksperimentirane.

Lep dar: Zgodbe brez groze

V Poljčanah

Poljčane, 7. septembra

Na predvečer kraljevega rojstnega dne je s sodelovanjem gasilcev čete in nacionačnega občinstva poljčanski Sokol na vse slovensko proslavil kraljev rojstni dan. Po prihodu mariborskega vlačka, s katereim se je pripejal godba iz Pragerskega, je bil zbor na letnem sokolskem tevodisniku, ki je bil za to priliko primočrveni. Ob poi dvajsetih so zagnali in bližnjega brega topidi in omanili prizetek proslave. Godba je zaigrala pozdrav državnih zastav. Zagorele so baki in lampionci, kar je napravilo na vse navznotre silenč. Za vlastnostim govorom starostne brate Kovč je sledila državna himna, nato pa deklamacija »Jugoslovenic in Kralju Petru II., četrvarju Jugoslavije«, izvajani po Sokolčini Perdičevi in Kajetana. Po čitanju poslanice SKJ je ves zbor zapel »Hej Slovani«. Nato se je vrnila bakičada. Za godbo in državno zastavo so korakali Sokoli v kroju, za njimi stavljeni gasilci in uniformi, daječe zelenčarji, Sokoli v civilu in ostalo nacionalno občinstvo, ki je ves čas navdušeno vzdikalo kralju, kraljevstvu domu, domovini in sokolstvu. Povod, kjer je korakala imponzantna povorka, v kateri je bilo nad 300 ljudi, so bila okna hiš lepo razsvetljena in ponosko so bile izložene tudi krajevne slike. Z včerne hiš so vlhare, državne zastave. Povorka je šla skozi Peščen in v Sp. Poljčane, nato pa pred kolodvor, kjer je ves narod zaplesal narodno hodo, s čimer je bila slovenskost, kakršne se ni bilo tu izra obstoja Jugoslavije, in ki bo vsem, zlasti pa naši mladini ostala v najlepšem spominu, zaledjena. Drugi dan je bila ob 8. slovenska služba božja.

Iz Gornje Radgome

Garnizija v nemški Radgoni ukinje. na Dolgih 7 let si je mestna občina v Radgoni prizadevala, da si je priborila vojaško garnizijo in s tem skušala zboljšati svoj propadajoči položaj, pa sedaj je anšlusu sledila ukinitev garnizije, ki je bila izvršena dnevi. Izpraznjena velika vojašnica »Conrad Hötzendorf« bo začasno porabljena za zasilna stanovanja obmejnih nemških policistov in stražnikov.

Vam bo potrdilo iz lastne skušnje:

nač boljša nega za dragoceno perilo je zares dobro milo, kakor je Schichtovo terpentinovo milo. To milo odpravi temeljito in prizanesljivo vso nesnago.

Perilo je bolj trpežno in vedno bleščeče belo.

SCHICHT OVO TERPENTINOV MILO

pere
bleščeče
belo

In kaj pravi kipar...

Kratek razgovor z mladim kiparjem Karloom Putrichem

Ljubljana, 7. septembra
V soboto je bil »dežurni« na umetnostni razstavi »neodvisnih« na velesejmu mlad kipar Karel Putrich in reporterju se je nudila najlepša prička, da nastavi umetniku — svinčnični na vrat. Karel Putrich je predstavljen, odkrit človek, brez najmanjše senče domisljivosti ali umetniške afektiranosti. Z njim lahko kramlja, čeprav si popoln laik, tudi o najtežjih problemih kiparstva in umetnosti, kajti v njegovih besedah je vse jasno.

Razstavljam samo štiri dela. Pred štirimi leti sem absolvoval prasko umetnostno akademijo in v tej glavi, portretu slikarja, se mi se precej pozna Šola. Oblikovan je še bolj slikarsko, vendar je glava živa. Skušal sem zadeti čim bolj podob-

Generalisimus francoskih zračnih višav

Od navadnega vojaka do najvišjega vojaškega dostojanstvenika

Vsi večji listi so prinesli nedavno sliko francoskega generala Vuillemina v zvezi z njegovim posetom v Berlinu. Videli smo ga ob strani kancelarjev Hitlerja in maršala Göringa. Vrhovni poveljnik francoskega vojnega letalstva general Joseph Vuillemin ni izšel iz politične, niti iz vojaške akademije v Saint Cyr, kakor je pravilo in zahteva visoke vojaške kariere v Franciji. Po pravici pravijo Francovi o njem, da je najbolj civilni general. Pa tudi sam nikoli ne taj, da je prišel na to visoko mesto iz najskromnejših razmer.

Vuillemin

Bil je skromen uradnik kakor milijoni drugih Francov in ko mu je bilo 21 let, je moral k vojakom. S svojo želeno voljo si je priboril dostop v topničarsko šolo. Ostal je pri vojakih in s svojo življostjo si je pomagal naprej. V prostem času se je učil letati in leta 1913 je bil med prvimi 300 francoskimi vojaškimi piloti.

Vojne trofeje

Med vojno so poveljniki trdili o njem, da si zna pomagati iz vsakega položaja. Po-

GEORGES OHNET:

SERGEJ PANIN

ROMAN

Godb je zaigrala, da so se kar tla stresla, obe vrsti plesalcev sta si stopili naproti. Naslonjena na oboje vrat je gospa Desvarennesova sledila z očmi svoji hčeri, ki se je njena lahna hoja tako razlikovala od okornih kretanj žensk okrog nje. Župan, spoštljiv in pozoren, ji je sledil; prizadeval si je, da bi ostal kraj nje in da bi ji pri tem ne stopil na dolgo vlečko.

In govoril je: ... oprostite, prosim, princesa... če mi princesa izkaže to čast in mi poda roko, midva morava zdaj stopiti naprej...

Sergej je naenkrat obstal pred svojo tašco. Radost mu je zaigrala na obrazu in vzkliknil je. Mihelina je dvignila oči in sledil pogled svojega moža je opazila mater. To je bila dvojna radost. Z nagnjivim mežikanjem je opozoril gospo Desvarennesovo na silno zadrgo ubogega župana, ki je poskakoval za Mihelinou, in na okorne kretanje vaščanov, na njihovo brezuspešno prizadevanje plesati po taktu.

Mihelina se je smejal. Zabavala se je dobro. Vse to iskreno veselje, ki ga je bila povzročila cna, jo je navdajalo z notranjim zadovoljstvom. Veselilo jo je, da se ljudje okrog nje tako dobro

44

zabavajo, in njene od radosti že reče oči so izražale hvaležnost materi, ki je znala nji na čast praviti vso to slavnost.

Klarinet, gosi in fagi so zaigrali zadnjo modulacijo, potem je pa napravila zaključna kadence konec plesnemu ravanju. Vsak plesalec je vodil svojo plesalko na njeno mesto, župan dostojansven in samozavestno. Sergej pa prav tako neprisiljeno, kakor če bi bil na plesu na poslanosti in če bi spremjal mlado dekle iz visoke družbe.

Kar so gospo Desvarennesovo obkolili: začuli so se od vseh strani klaci in godba je zaigrala marselejzo.

— Zbežimo, — je dejal Sergej, — kajti ti dobrljude so zmožni odnesti nas na ramah.

S taščo in ženo je odšel s plesiča med radostnim klici plesalcev.

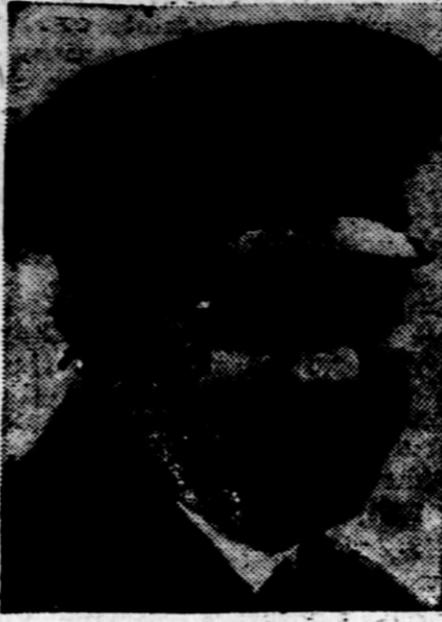
Zunaj so stopali vsi molče. Slastno so vdihavali nočni zrak po prihodu iz zatohle dvorane. Klaci so bili utihnili in orkester je zaigral polko. Mihelina je prijela svojega moža pod roko. Stopala sta počasi, tesno drug ob drugem. Niti besedice niso izpregovorili, kakor da vsi trije poslušajo svojo notranjost. Prišedli do gradu, so zavili po stopnicah v cvetličnjak, služec gospo Desvarennesovi za salon.

Zrak je bil tu vlažen in dihalo je po plesni. Sveče so še vedno gorele, a gostje so bili že odšli. Mihelina se je počasi ozirala naokrog. Spomin na zmagovalni večer, ki je bil nekakšno posveče-

Družba Josip Šuput - Za Narodno tiskarno Fran Jaran - Za upravo in inseratni del lista Oton Christof - XII - Ljubljana

Oktrog francoske Afrike

Toda to se ni pomenilo konca njegovega poslanstva. Maroko in Alžir sta postala samo izhodišče zračnega prometa čez črni kontinent, ki je treba njegovo srce preiskati in civilizirati. Vuilluminovo delo je da lahko zdaj velika civilna letala varno letajo nad nekončnimi peščenimi ravninami Sahare, da se bleste v pesku Alžira in Maroka ogromni beli trikotniki in da sta v pustini dve zaslini letalci, kjer lahko dobre letalci bencin, olje in živila, če se mo-

Cot

rajo spustiti na tla. Leta 1933 je s svojo eskadrilo zopet organiziral krožni polet nad francosko Afriko. 25.000 km dolga zračna pot ga je vodila nad francoskimi kolonijami in vseh 28 velikih bojnih letalih bilo izbranih izmed najboljših, niso jih vedili izbrani piloti. To je bil polet serijskih letal in pilotirali so jih prostovoljci, ki so morali sami skrbeti za svoja letala, tudi v pustinjah in pragozdovih, kjer niso imeli na razpolago nobenih zaslinih letališč ali delavnic. V 49 dneh so preleteli 25.000 km dolgo pot in, ko je 28. decembra zbranelo vseh 28 letal zopet nad Alžiram, je takrat udeležence slavn zakiček te zmagovite poti nad Afriko. Letalski minister Cot je pripeljal v Parizo, da je osebno certifical v imenu Francije pogumno poveljniku eskadrile ter mu izročil z generalskim čnom komandersko zvezdo reda Castne legije.

Med banketom je govoril minister mnogo in zgrovil. Novi general zračnih višav je pa mogel izgovoriti eno samo besedo: Hvala. Ta vojak, ki se je spuščal na lovskem letalu v drzne spopade s celimi eskadrilami nemških letal, je bil globoko ganjen pred mikrofonom, tako da mu je moral minister prisločiti na pomoč in začeti:

Nungesser

— Kakor vasi junaki, je tudi general Vuillemin tih in skromen mož.

Zmagoslaven sprejem, ki mu ga je pravil Pariz, mu je bil težki doživljaj od najdržnejših zračnih akrobacij in spopadov s sovražnimi letalci. Zdaj je dosegel višek svoje slave. Star je šele 55 let, pa je že general letalstva, vitez reda Castne legije in imetnik dolge vrste visokih odlikovanj.

Vuillemin je pa tudi srečen človek, ker ima vzorno domačoognjice, dražestno ženo in dva kreplja otroka. Kadar je nebo nad Parizom jasno, se odpelje z avtom na letališče, kjer mu pripravijo njegovo osebno letalo, da se dvigne z njim v zračne višave. Red popelje z letalom svojo rodino na weekend. Pred tremi leti je bil poklican v vrhovni vojni svet, letos v februarju mu je bilo poverjeno vrhovno poveljstvo francoskih zračnih sil z naslovom zgen-

Uspehi po vojni

In tak je ostal Vuillemin. Po vojni je nadaljeval praktično preizkušanje letal v bojnem redu. Leta 1919 se je proslavil z rekordnim poletom okrog Sredozemskega morja, leto dni pozneje je pa prelepel Sahearo. To so bili zelo nevarni poleti, zlasti oni preko Sahare, kjer je moral letalo premakniti neskončno pustinjo. Nekoč je malo manjkalo, da se ni ubil, kar ga pa ni odvrnilo od letanja. Alžir je bil slednjic letalsko obvladan in združen z Nigerom, Sahara je dobila zračne zveze, v začetku sicer samo vojaške. Leta 1923 je vodil 28 bojnih letal na krožnem poletu nad francosko severno Afriko. Letala so bila v zraku 75 ur. Takrat je bila prvič raziskana nekončnost Sahare z vsemi pozorji, obenem pa fotografirana iz zračnih višav in takoj prav za prav šele odkrita. Toda pustinja privabila človeka. Zato je polkovnik Vuillemin leta 1925 organiziral letalstvo v Alžiru, da je odšel po sedmih letih pionirske dela gradit varnost vojnega letalstva v Maroku.

Vuillemin je široko, dobrodošno nasejan odgovarjal, da ne sme sišti k letalstvu ničesar, kjer se boji nevarnosti. In tega načela se je vedno strogo držal. Nobile nevarnosti ni bilo, ki bi se je zbal: Letalec lahko pozna tudi strah, toda ne sme se ga batiti, to je bilo in je ostalo njeovo priljubljeno geslo, preizkušeno takoj v prvih bojih z nemškimi letalci. Kot strokovnjak v bombardiranju je postal znani poveljnik slavnih 12. eskadrile, ponos francoskega letalstva. Nesteokrat je zasedeval nemška letala daleč za njihovo fronto. Slavni Nungesser je dejal o njem: »Ta Vuillemin nekoliko pretirava, on hoče biti povsod in pri vsem. O njegovem junashtvu priča več zračnih bitk, ko je sam razpršil šest nemških letal, 60 jih je pa zbil na tla. V armadnem poveljstvu je bil 30krat pohvaljen. Leta 1910, ko je bil že kapetan, so mu pripeljali na prvi križec Castne legije in v pohvali je bilo rečeno: Kapetan Vuillemin je vsem vzor najvišjih vojaških vrhov: poguma, pozitivnost in skromnost.«

Brivje ti poreče, čim si odpri vrata Brivnice: Samo trenutek, takoj pride v na vrsto! Brivnica je pa lahko polna čakajočih ljudi. Zobozdravnik trdi: Le mirno, saj sploh ne boste čutili bolečine. V resnici se ti pa kar temni pred očmi ob leđim. — Prodajalec te zagotavlja: To perišo vam lahko posebno priporočam, ker ga tudi sam nosim.

Natakar pravi: Počakati bo treba samo pet minut, gospod, zresek se že pripravljal! — Mati pravi sprevodnik v avtobusu ali v vagonu: Mojemu sinčku še ni šest let. — Trgovec z ribami prisia: Zamajeno sveže, ujeté šele davi. — Vremenski prenos nam naznana: Jutri bo jasno in toplejše vreme. — In o rešenosti svojih besed je trdno prepričan tudi mladenec, ki žepeta svoji izvojencički in ženčki zasloni: Ne nobene nisem takoj vroče ljubil kakor tebe!

Brivje ti poreče, čim si odpri vrata Brivnice: Samo trenutek, takoj pride v na vrsto! Brivnica je pa lahko polna čakajočih ljudi. Zobozdravnik trdi: Le mirno, saj sploh ne boste čutili bolečine. V resnici se ti pa kar temni pred očmi ob leđim. — Prodajalec te zagotavlja: To perišo vam lahko posebno priporočam, ker ga tudi sam nosim.

Natakar pravi: Počakati bo treba samo pet minut, gospod, zresek se že pripravljal! — Mati pravi sprevodnik v avtobusu ali v vagonu: Mojemu sinčku še ni šest let. — Trgovec z ribami prisia: Zamajeno sveže, ujeté šele davi. — Vremenski prenos nam naznana: Jutri bo jasno in toplejše vreme. — In o rešenosti svojih besed je trdno prepričan tudi mladenec, ki žepeta svoji izvojencički in ženčki zasloni: Ne nobene nisem takoj vroče ljubil kakor tebe!

Natakar pravi: Počakati bo treba samo pet minut, gospod, zresek se že pripravljal! — Mati pravi sprevodnik v avtobusu ali v vagonu: Mojemu sinčku še ni šest let. — Trgovec z ribami prisia: Zamajeno sveže, ujeté šele davi. — Vremenski prenos nam naznana: Jutri bo jasno in toplejše vreme. — In o rešenosti svojih besed je trdno prepričan tudi mladenec, ki žepeta svoji izvojencički in ženčki zasloni: Ne nobene nisem takoj vroče ljubil kakor tebe!

Natakar pravi: Počakati bo treba samo pet minut, gospod, zresek se že pripravljal! — Mati pravi sprevodnik v avtobusu ali v vagonu: Mojemu sinčku še ni šest let. — Trgovec z ribami prisia: Zamajeno sveže, ujeté šele davi. — Vremenski prenos nam naznana: Jutri bo jasno in toplejše vreme. — In o rešenosti svojih besed je trdno prepričan tudi mladenec, ki žepeta svoji izvojencički in ženčki zasloni: Ne nobene nisem takoj vroče ljubil kakor tebe!

Natakar pravi: Počakati bo treba samo pet minut, gospod, zresek se že pripravljal! — Mati pravi sprevodnik v avtobusu ali v vagonu: Mojemu sinčku še ni šest let. — Trgovec z ribami prisia: Zamajeno sveže, ujeté šele davi. — Vremenski prenos nam naznana: Jutri bo jasno in toplejše vreme. — In o rešenosti svojih besed je trdno prepričan tudi mladenec, ki žepeta svoji izvojencički in ženčki zasloni: Ne nobene nisem takoj vroče ljubil kakor tebe!

Natakar pravi: Počakati bo treba samo pet minut, gospod, zresek se že pripravljal! — Mati pravi sprevodnik v avtobusu ali v vagonu: Mojemu sinčku še ni šest let. — Trgovec z ribami prisia: Zamajeno sveže, ujeté šele davi. — Vremenski prenos nam naznana: Jutri bo jasno in toplejše vreme. — In o rešenosti svojih besed je trdno prepričan tudi mladenec, ki žepeta svoji izvojencički in ženčki zasloni: Ne nobene nisem takoj vroče ljubil kakor tebe!

Natakar pravi: Počakati bo treba samo pet minut, gospod, zresek se že pripravljal! — Mati pravi sprevodnik v avtobusu ali v vagonu: Mojemu sinčku še ni šest let. — Trgovec z ribami prisia: Zamajeno sveže, ujeté šele davi. — Vremenski prenos nam naznana: Jutri bo jasno in toplejše vreme. — In o rešenosti svojih besed je trdno prepričan tudi mladenec, ki žepeta svoji izvojencički in ženčki zasloni: Ne nobene nisem takoj vroče ljubil kakor tebe!

Natakar pravi: Počakati bo treba samo pet minut, gospod, zresek se že pripravljal! — Mati pravi sprevodnik v avtobusu ali v vagonu: Mojemu sinčku še ni šest let. — Trgovec z ribami prisia: Zamajeno sveže, ujeté šele davi. — Vremenski prenos nam naznana: Jutri bo jasno in toplejše vreme. — In o rešenosti svojih besed je trdno prepričan tudi mladenec, ki žepeta svoji izvojencički in ženčki zasloni: Ne nobene nisem takoj vroče ljubil kakor tebe!

Natakar pravi: Počakati bo treba samo pet minut, gospod, zresek se že pripravljal! — Mati pravi sprevodnik v avtobusu ali v vagonu: Mojemu sinčku še ni šest let. — Trgovec z ribami prisia: Zamajeno sveže, ujeté šele davi. — Vremenski prenos nam naznana: Jutri bo jasno in toplejše vreme. — In o rešenosti svojih besed je trdno prepričan tudi mladenec, ki žepeta svoji izvojencički in ženčki zasloni: Ne nobene nisem takoj vroče ljubil kakor tebe!

Natakar pravi: Počakati bo treba samo pet minut, gospod, zresek se že pripravljal! — Mati pravi sprevodnik v avtobusu ali v vagonu: Mojemu sinčku še ni šest let. — Trgovec z ribami prisia: Zamajeno sveže, ujeté šele davi. — Vremenski prenos nam naznana: Jutri bo jasno in toplejše vreme. — In o rešenosti svojih besed je trdno prepričan tudi mladenec, ki žepeta svoji izvojencički in ženčki zasloni: Ne nobene nisem takoj vroče ljubil kakor tebe!

Natakar pravi: Počakati bo treba samo pet minut, gospod, zresek se že pripravljal! — Mati pravi sprevodnik v avtobusu ali v vagonu: Mojemu sinčku še ni šest let. — Trgovec z ribami prisia: Zamajeno sveže, ujeté šele davi. — Vremenski prenos nam naznana: Jutri bo jasno in toplejše vreme. — In o rešenosti svojih besed je trdno prepričan tudi mladenec, ki žepeta svoji izvojencički in ženčki zasloni: Ne nobene nisem takoj vroče ljubil kakor tebe!

Natakar pravi: Počakati bo treba samo pet minut, gospod, zresek se že pripravljal! — Mati pravi sprevodnik v avtobusu ali v vagonu: Mojemu sinčku še ni šest let. — Tr